

Fyra ljus som räknar ner till jul

Berättelse

I december är dagarna korta och kvällarna långa i Sverige. Mitt i det mörkret börjar adventstiden. Advent är namnet på de fyra söndagarna före jul, och under de veckorna förbereder sig många för julen. Ordet kommer från latinets *adventus*, som betyder "ankomst". I den kristna kyrkan syftar ordet på Jesu födelse, alltså att Jesus kommer.

Första advent är en särskild dag. Då börjar kyrkoåret i den kristna kyrkan, ungefär som en kyrklig nyårsdag, och tiden då man förbereder sig inför jul tar sin början. Men advent är inte bara något kyrkligt. För många människor i Sverige är det också ett folkligt firande som man kan vara med på frivilligt och på sitt eget sätt.

Det vanligaste tecknet på att advent har kommit är ljusen. Många ställer fram en adventsljusstake med fyra ljus. Sedan tänder man ett nytt ljus för varje söndag i advent. Första söndagen brinner ett ljus, andra söndagen två, och så vidare. På fjärde advent lyser alla fyra ljusen, och då är det snart jul. På så sätt blir ljusen som en kalender som långsamt räknar ner till julen.

Under den mörka årstiden lyser det också i många fönster. Elektriska ljusstakar och stora, lysande adventsstjärnor är vanliga. När man går på gatan en mörk kväll kan man se hur det glittrar i hus efter hus. För många är just ljuset det finaste med advent: det ger värme och hopp mitt i vinternmörkret.

En annan tradition är adventskransen. Det är en rund krans med fyra ljus, ofta pyntad med grönt ris. Kransen kom till Sverige från Tyskland och blev vanlig här under 1900-talet, ungefär på 1920- och 1930-talet. Vid samma tid byggde svensken Oscar Andersson den första elektriska adventsljusstaken. I dag firar människor advent på många olika sätt, men tanken är ofta densamma: att tända ljus och se fram emot julen tillsammans.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
adventstid	de fyra veckorna med söndagar före jul
förbereda sig	göra något i förväg så att man är redo
ankomst	när någon eller något kommer fram
kyrkoår	kyrkans år, som börjar på första advent
folkligt	något som många människor gör, inte bara kyrkan
frivilligt	något man får välja själv, inte måste göra
adventsljusstake	en ljusstake med fyra ljus för advent
räkna ner	gå mot en dag, steg för steg, tills den kommer

ORD	FÖRKLARING
adventsstjärna	en lysande stjärna som man sätter i fönstret
adventskrans	en rund krans med fyra ljus, ofta med grönt ris
pynta	göra något vackert med prydnader

Läsförståelsefrågor

1. Vad betyder ordet "advent" från början?
 1. Att vintern är som mörkast.
 2. Att någon är på väg och snart kommer fram.
 3. Att man bakar inför julen.
2. Varför är första advent en viktig dag i kyrkan?
 1. Då slutar julen och vardagen börjar igen.
 2. Då inleds kyrkans nya år och tiden då man gör sig redo för jul.
 3. Då tänder man alla fyra ljusen på en gång.
3. Hur fungerar ljusen i en adventsljusstake?
 1. Man tänder ett nytt ljus varje söndag tills alla fyra lyser.
 2. Man tänder alla ljusen redan första söndagen.
 3. Man släcker ett ljus för varje vecka som går.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Adventskransen kom till Sverige från Tyskland.
 2. Alla svenskar firar advent på exakt samma sätt.
 3. Lysande stjärnor i fönstren hör till adventstiden.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Advent är de fyra söndagarna efter jul.
 2. Oscar Andersson byggde den första elektriska adventsljusstaken.
 3. Adventsstjärnan är dyrare än en vanlig ljusstake.
6. Texten säger att ljusen blir "som en kalender". Förklara med egna ord vad den menar med det.
7. Varför skriver texten att advent firas "frivilligt och på sitt eget sätt"? Vad vill den visa med det?
8. Varför kan ljuset betyda extra mycket just under adventstiden i Sverige? Svara med stöd i texten.

Diskussionsfrågor

- Finns det en högtid där du kommer ifrån som man räknar ner till? Hur gör man då?
- Texten beskriver hur ljus och stjärnor lyser i fönstren under den mörka årstiden. Vad tänker du om att fylla mörka kvällar med ljus?
- Advent firas på många olika sätt, en del i kyrkan och en del mest hemma. Tycker du att det är bra att en tradition får se olika ut för olika människor? Varför?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en tid på året som du tycker om. Vad gör den speciell, och hur förbereder du dig inför den?